

TUTANCHAMON

JEHO HROB A POKLADY

PRACOVNÍ SEŠIT
CARTER – ARCHEOLOGIE

1. Odkrytí hrobky Howardem Carterem

Text A Údolí králů

Údolí králů leží na západním břehu Nilu naproti starověkému Thébám, dnešnímu Luxoru, kdysi sídlu faraonů. Západní břeh byl také nazýván „Městem mrtvých“ (Nekropolí), protože v období Nové říše (18. až 20. dynastie, 1543 až 1039 př.n.l.) se používalo jako hlavní pohřebiště starověkého Egypta. Objevení Tutanchamonovy hrobky a jejího příslušenství se stalo opravdovou senzací. Tento objev přinesl mnoho informací o životě ve starověkém Egyptě.

Objevení hrobky Howardem Carterem roku 1922

Howard Carter navštívil poprvé Egypt ve svých sedmnácti letech – v září roku 1891. Později do Egypt přijíždí i Lord Carnarvon a návštěva této starobylé země v něm pobudila zájem o egyptologii, vědu věnující se dějinám této země.

V roce 1907 odkryl tým pod vedením Theodora M. Davise v Údolí králů jámu obsahující materiál použitý během balzamování Tutanchamonovy mumie a králově následném pohřebním obřadu. V roce 1909 našel Davis vykradený hrob, který považoval za Tutanchamonův a prohlásil Údolí králů za zcela probádané.

Howard Carter byl ale jiného mínění. Přesvědčil Lorda Carnarvona, aby mu poskytl peníze na další vykopávky. Lord Carnarvon v roce 1915 převzal od Davise povolení k vykopávkám (tzv. koncesi) a pověřil Cartera jejich vedením. Cílem vykopávek nebylo nic menšího než nalezení Tutanchamonovy hrobky. Howard Carter vzal v úvahu všechny dostupné informace a vytyčil na mapě trojúhelníkovou plochu, kterou následně rozdělil na čtverce. Díky tomu mohl přesně zakreslovat každý postup vykopávek a jednotlivé nálezy. Během dalších pěti let prozkoumal téměř celou oblast. Neprobádáno zůstalo pouze místo před vchodem do hrobky Ramesse VI., kde kdysi stály chýše starověkých

řemeslníků. Tuto oblast prohledával Carterův tým až na úplný konec výkopových prací. Dne 4. listopadu roku 1922 odkryl Howard Carter v místě, kde stávaly chýše, schody. Následně pak 26. listopadu 1922 proboural za přítomnosti Lorda Carnarvona, jeho dcery Lady Evelyn Herbert a svého spolupracovníka Arthura Callendera zadržovaný vchod. Carnarvon se Cartera zeptal, jestli něco uvidí. Carter odpověděl slavnými slovy: „Ano, úžasné věci.“ Brzy si byl celý tým jistý tím, že našel právě hrobku faraona Tutanchamona.

Schody vedoucí do Tutanchamonovy hrobky

© Copyright Griffith Institute

1. Objevení Tutanchamonovy hrobky

Informace o této události se rozléta po celém světě a objev byl oslavován jako obrovská senzace. Howard Carter sestavil tým expertů. Místnosti hrobky byly podrobně zakresleny, jejich obsah katalogizován a opatrně vyklizeny. Tyto práce trvaly celkem 10 let a bylo při nich nalezeno přes 5900 předmětů. Na výstavě Tutanchamon – jeho hrob a poklady, je hrobka postavena přesně tak, jak ji Carter v roce 1922 našel.

Howard Carter při dokumentaci stěny hrobky

© Copyright Griffith Institute

Úkol A

Ukažte na mapě Egypta, kde leží Údolí králů.

<http://cs.wikipedia.org> , heslo „Údolí králů“

2. Práce archeologů

Text C

Kdo je archeolog?

Archeolog se zabývá zkoumáním dochovaných dokladů starých kultur. Slovo archeologie pochází z řečtiny a znamená nauka o historii. Archeologové zkoumají prameny, jako jsou stavby nebo zříceniny, malby nebo písemné dokumenty, které nám tyto kultury po sobě zanechaly.

Počátky archeologie v Evropě sahají až do 16. století. Roku 1789 okupovala francouzská vojska pod Napoleonovým velením, Egypt, který byl tehdy součástí Osmanské říše. Napoleona do Egypta následovali odborníci z různých oborů, které pověřil, aby Egypt vědecky prozkoumali.

Klíčovou osobností pro archeologii jako vědu se stal Sir William Matthew Flinders Petrie

(1853– 1942). Petrie již v mládí popsal oblast Stonehenge a roku 1880 začal s vykopávkami v Egyptě, kde se nejprve zabýval pyramidou v Gíze a mimo jiné, jako první pyramidu změřil. Flinders Petrie vymyslel jedinečný způsob určování stáří nálezů (dnes známý jako seriace) a je považován za otce moderní archeologie. Mimo to také určil základní principy, podle kterých se pak mohli řídit další archeologové. Flinders Petrie byl prvním, kdo použil v archeologii rentgenové záření a v roce 1898 zrentgenoval mumii.

Úkol B

Vedoucí vědeckou egyptologickou institucí v České republice je Český egyptologický ústav Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

<http://egyptologie.ff.cuni.cz>

Informujte se o současných výzkumech v Egyptě.

Největší soubor egyptských starožitností v České republice se nachází ve sbírkách Náprstkova muzea v Praze (součást Národního muzea).

<http://www.nm.cz/naprstkovo-muzeum/predni-vychod.php>

JEHO HROB A POKLADY

2. Práce archeologa

Úkol C

Udělejte rozhovor s Howardem Carterem v roce 1932.

Udělejte rozhovor s Howardem Carterem v roce 1932.

Na výstavě najdete o Howardu Carterovi a okolnostech objevu další informace. Ještě před návštěvou výstavy rozdělte své skupiny na dva týmy. Rozmyslete si, co bude v rozhovoru obsaženo. Udělejte si poznámky a po návštěvě výstavy je doplňte. Na internetu najdete další informace.

<http://nejk.blog.cz/0706/howard-carter>

Informujte se i o sponzorovi Carterových prací, Lordu Carnarvonovi. Jeho životopis se dá také najít na internetu.

<http://lide.uhk.cz/fim/student/bajerpe1/carnarvon.htm>

V týmu si rozmyslete otázky pro Howardy Cartera a napište je. Druhý tým pak na ně bude odpovídat. Musíte dávat pozor na to, jak v roce 1930 vyjadřovali lidé své myšlenky a pocity.

<http://www.zdf.de/ZDFde/inhalt/18/0,1872,2143442,00.html>

<http://www.zdf.de/ZDFde/inhalt/23/0,1872,2143479,00.html>

Rozhovor můžete nahrát. Určete jednoho z vás, který bude hrát reportéra a druhého, který bude hrát Howarda Cartera. Nahrávku poté prezentujte celé třídě. Pokud nemáte možnost nahrávat, napište rozhovor na papír a vyhledejte pro něj obrázek, aby vypadal jako rozhovor v novinách. Pak jej odprezentujte celé třídě.

Úkol D

Napište novinový článek o odkrytí hrobky Howardem Carterem.

Udělejte si poznámky z textu A a B.

Další informace o Howardu Carterovi najdete na výstavě.